

2012

Wentholtpark Lichtenvoorde

Waarom het Wentholtpark in Lichtenvoorde
de beste openbare ruimte van Nederland is..

Buurtvereniging De Wentholtjes

Rutger Addink / Marlou Klein Gunnewiek

12-7-2012

Inhoud

Aanmeldformulier	2
Het Wentholtpark.....	3
Het proces van herinrichting.....	4
Historie	4
2009: tijd voor een nieuw park	4
Interactieve ontwerpteams.....	4
Unieke ideeënmix.....	5
Het nieuwe park	6
Faciliteiten	6
Schoolplein	6
Bijenstal	7
Dierenweide / kinderboerderijtje	7
Cool Nature Park	8
Gebruikers	9
Bereikbaarheid	9
Buurtvereniging De Wentholtjes.....	10
Activiteiten	10
Maatschappelijk verantwoord	11
Modern park.....	11
De beste openbare ruimte !	12

Aanmeldformulier Falco Award Beste Openbare Ruimte 2012

Ik meld mij aan als Beste Openbare Ruimte van Nederland!

Graag verzoeken wij u alle onderstaande gegevens in te vullen. Zijn deze niet van toepassing of niet bekend, dan kunt u dat aangeven (n.v.t. respectievelijk n.b.).

Contactgegevens aanmelder

Naam: Rutger Addink
Werkgever: namens: buurtvereniging 'De Wentholtjes'
E-mail: wentholtjes@gmail.com
Telefoonnummer: 06-13761065

Gegevens openbare ruimte

Gemeente: Oost Gelre
Naam openbare ruimte: Wentholtpark Lichtenvoorde
Soort: park, dierenweide, cool nature, speeltuin, schoolplein (multifunctioneel)
Omvang (in ha): +/- 7 ha
Jaar van oplevering (of herinrichting): 2011 (deel 1) en 2012 (deel 2)
Eigendom: gemeente Oost Gelre / buurtvereniging De Wentholtjes
Ontwerp: innovatief met gemeente, buurt, voortgezet onderwijs en basisschoolkinderen
Uitvoering: Liemers Hendriks Groenvoorziening
Inrichting: Liemers Hendriks Groenvoorziening
Beheer: Buurtvereniging De Wentholtjes' en namens de gemeente Oost Gelre: Liemers Hendriks Groenvoorziening
Kosten aanleg (of herinrichting): € 1.200.000,- herinrichting + 2 jaar onderhoud
Jaarlijks budget beheer/onderhoud: Na 2 jaar: € 28.000,-

Uniek, want:

Het Wentholtpark is een prachtig park, dat uitblinkt door de unieke wijze van interactieve totstandkoming, de veelzijdigheid van het park zelf en het beheer waarbij een grote rol is weggelegd voor een actieve buurtvereniging. Het park heeft de laatste jaren een metamorfose ondergaan van sober wandelpark met enkel een hertenweide tot een veelzijdig park met grote waterpartijen, heerlijke wandel-, fiets- en skeelerpaden, een super Cool Nature speelplek, prachtige aanplant van bomen en heesters en een goede integratie van de aanliggende middelbare school; een park kortom waar plaats is voor iedereen. Het park is opnieuw op de kaart gezet door buurtvereniging De Wentholtjes, die naast het beheer van de dierenweide, ook regelmatig (spontane) activiteiten organiseert voor jonge en oudere inwoners van Lichtenvoorde e.o. en actief het prachtige park promoot o.a. via een eigen website, Facebook en twitter.

Deze openbare ruimte voldoet aan de volgende randvoorwaarden:

Randvoorwaarden Falco Award Beste Openbare Ruimte 2012

- Alle openbare ruimtes in Nederland komen in aanmerking voor de Falco Award Beste Openbare Ruimte 2012. Openbare ruimte wordt hier gedefinieerd als elke vrij toegankelijke verblijfsruimte (publiek of privaat) binnen het bebouwde gebied van een stad, plaats of dorp. Ruimtes met een sterke verkeersfunctie (die de andere functies zeer sterk overheerst) vallen niet onder deze definitie.
- De openbare ruimte moet zich binnen de bebouwde kom bevinden.
- Inzendingen moeten over één geografisch af te bakenen gebied gaan (dus bijvoorbeeld niet over een verzameling postzegelparken, maar wel een grachtengordel).
- Dit aanmeldformulier moet volledig worden ingevuld en moet voor **19 juli 2012** verzonden worden:
 - * Per mail aan redactie@stedelijkinterieur.com o.v.v. Falco Award Beste Openbare Ruimte
 - * Per post aan Elba Media, o.v.v. Falco Award Beste Openbare Ruimte 2012, Postbus 2160, 3800 CD Amersfoort.

Het Wentholtpark

Als een groene long ligt in het zuidelijk deel van Lichtenvoorde een prachtig park: het Wentholtpark. Het park bestaat sinds halverwege de 20^e eeuw, maar de laatste drie jaren heeft het park een complete metamorfose ondergaan. Van sober wandelpark met een hertenweide is het park getransformeerd tot een park met veel waterpartijen, hoge, bladerrijke bomen, prachtige uitdagende, natuurlijke speelplekken en ruimte voor dieren.

Het vernieuwde Wentholtpark verbindt het centrum van het dorp rechtstreeks met het buitengebied; een strak park dat prachtig past binnen een gebouwde omgeving. Er is gekozen voor een multifunctionele ruimte waar voor iedere leeftijdscategorie iets te doen en te ontdekken is. Gaandeweg richting het zuiden (buitengebied) komen er steeds meer natuurlijke elementen in het park naar voren. Op deze wijze komt de overgang van stedelijk gebied naar het buitengebied uitstekend tot haar recht.

Het Wentholtpark, een park

- dat een belangrijke recreatieve functie vervult binnen de Lichtenvoordse gemeenschap, maar waar ook mensen van buiten hun vertier zoeken.
- met oog voor de geschiedenis, door de oude Hofbeek weer zichtbaar te maken, maar waar ook plaats is voor de hedendaagse ontwikkelingen, zoals de aanwezigheid van WiFi in het hele park.
- dat tot stand is gekomen op een bijzonder interactieve manier met gemeente, aannemer, omwonenden, scholen, buurtvereniging en andere belanghebbenden.
- waarin wij als buurtvereniging 'De Wentholtjes' een actieve rol op ons genomen hebben, als beheerders van de dierenweide, maar ook als organisator van allerlei activiteiten, hetgeen wij met enorm veel plezier doen.

In dit betoog nemen wij u in vogelvlucht mee door het Wentholtpark en willen wij u overtuigen van het unieke van dit prachtige park, een park waar wij trots op zijn. Wij hopen dat u -samen met ons- tot de conclusie komt dat het Wentholtpark in aanmerking komt voor de titel 'De beste openbare ruimte van Nederland'.

Lichtenvoorde, juli 2012

Buurtvereniging 'De Wentholtjes'

Het proces van herinrichting

Historie

Sinds 'mensenheugenis' ligt er in het zuidelijke gedeelte van Lichtenvoorde een groenstrook, de laatste halve eeuw bekend als 'Het Wentholtpark'. In de periode 1960 – 2008 was het park vooral in gebruik als park en hertenweide. Het dorp Lichtenvoorde is hier langzaam omheen gegroeid, maar deze groene long is door de gemeente altijd in stand gehouden. Feitelijk verbindt deze groene long het centrum van Lichtenvoorde met het buitengebied. De laatste tientallen jaren is het park beperkt beheerd door middel van groenonderhoud. Verdere ontwikkelingen hebben er nauwelijks plaatsgevonden.

2009: tijd voor een nieuw park

In 2009 heeft de gemeente Oost Gelre het initiatief genomen om het park nieuw leven in te blazen en over te gaan tot een complete herinrichting. Doel hiervan was om de van oudsher aanwezige Hofbeek weer zoveel mogelijk bovengronds te brengen, een extra waterberging te creëren en het park aantrekkelijker, toegankelijker en gebruiksvriendelijker te maken.

Interactieve ontwerpteams

De gemeente Oost Gelre heeft gekozen voor een innovatieve wijze van ontwerpen van het park: een groot aantal (potentiële) gebruikers is intensief betrokken bij het ontwerp. U moet hierbij denken aan buurtbewoners (waaronder ook buurkinderen), de naastgelegen scholengemeenschap KSG Marianum, basisschoolleerlingen van OBS Het Hof en de gemeente Oost Gelre. Zij vormden twee ontwerpteams. Tijdens diverse informatieavonden konden ook andere belangstellenden hun input geven voor het ontwerp voor dit nieuwe park.

De keuze van de gemeente Oost Gelre om een groot publiek en belanghebbenden (in de breedste zin van het woord) het park te laten ontwerpen is een unieke. Voor zover bij ons bekend zijn er weinig projecten in den lande waarbij dit op zo'n breed vlak en op zo'n interactieve manier wordt gedaan.

Unieke ideeënmix

Door deze interactieve wijze van ontwerpen, waarbij de gemeente feitelijk alleen faciliteerde, zijn door verenigingen en instellingen ideeën op tafel gelegd die anders nooit naar voren waren gekomen. Voorbeelden hiervan zijn een bijenstal, een kinderboerderij, een schoolplein dat geïntegreerd is in het park en het cool nature park.

Wij als buurtvereniging hebben onder meer aangegeven graag een toegankelijke dierenweide in het park te hebben. Naast het beheer van de hertenweide, dat wij sinds 2008 op ons hadden genomen, wilden we ook een toegankelijke dierenweide wel beheren.

Het nieuwe park

Het park is in 2 fasen heringericht. Het noordelijk en middelste gedeelte van het park is opgeleverd in 2011. Het zuidelijke gedeelte, waarin een natuurlijke speelplek voor kinderen (Cool Nature) is gerealiseerd, wordt in september 2012 officieel geopend.

De inrichting van het park is van hoog niveau en op een goede manier afgewerkt, met oog voor detail. Dit alles is uitgevoerd door Liemers Hendriks Groenbeheer. Veel is er op gericht om kinderen (maar ook ouders) uit te dagen dingen te ondernemen, te sporten en te bewegen. Er is veel te doen, er is veel mogelijk, maar door de ruime opzet zijn er ook voldoende plaatsen waar men kan genieten van rust! Over de paden kan een wandeling worden gemaakt van 1 -1,5 km. Op sommige plekken steken de paden het water over door middel van step-stones. Veelal is er gekozen voor natuurlijke materialen voor verharding van de paden. Echter, de hoofdfietspaden zijn geasfalteerd. Dit is gunstig voor de schoolgaande jongeren, maar daardoor zijn de paden ook uitermate goed te gebruiken voor skeelers, rolschaatsen, skateboards e.d.

Faciliteiten

Hieronder geven wij u een overzicht van de andere aanwezige faciliteiten en lichten we een aantal mooie elementen nog nader toe

- o Slingertouw
- o Pannakooi (voetbal)
- o Trapveldje
- o Tafeltennistafels
- o Basketbalveld
- o Viswater / vlonder
- o Hertenweide
- o Speeltuin
- o Diverse zitjes
- o Apart gebied voor honden

Schoolplein

Het schoolplein van de middelbare school KSG Marianum is altijd goed afgescheiden geweest van het park. Angst voor overlast, vernieling en vervuiling waren hier onder meer een reden voor. Inmiddels is het schoolplein volledig geïntegreerd in het park en lopen deze twee perfect in elkaar over. Op deze manier wordt het park ook gedurende schooltijden benut door jongeren en wordt het gedeelte dat formeel bij de school hoort ook buiten schooltijden door bezoekers van het park gebruikt. Over en weer worden zowel het schoolplein als het park hierdoor dus optimaal benut.

Bijenstal

De lokale bijenvereniging 'Imkers Oost Gelre' had geen eigen ruimte. In het vernieuwde Wentholtpark is voor en door hen een schitterende bijenstal gerealiseerd. Hierbij zijn de procedures voor bestemmingsplanwijziging en bouwvergunning door leerlingen van het Marianum (onder begeleiding) doorlopen.

De bijenstal is ook grotendeels door die leerlingen gebouwd, waarbij gebruik is gemaakt van de materialen die vrijkwamen bij de sloop van het oude dierenverblijf in de hertenweide.

In de bijenstal is ook een educatieve ruimte ingericht om bezoekers te laten zien wat een imker zoals doet en hoe het werkt met de bloemetjes en de bijtjes (letterlijk!).

Dierenweide / kinderboerderijtje

Onze buurtvereniging 'De Wentholtjes' beheerde in het 'oude' park al de hertenweide. Maar we wilden ook graag dat kinderen meer toegang hebben tot dieren. Op ons verzoek is er dan ook ruimte in het vernieuwd park gereserveerd voor een toegankelijke dierenweide (kinderboerderijtje). Het dierenverblijf is in eigen beheer van de buurtvereniging gebouwd en zij zijn tevens eigenaar van alle dieren in de dierenweide en de hertenweide. Het beheer van de dierenweide, de afscheidingen en de gebouwtjes bij de dierenweide gebeurt volledig door vrijwilligers van de buurtvereniging.

Door een toegankelijke dierenweide en het beheer heeft ook voor een grotere variëteit aan dieren gezorgd. Nu zijn er niet alleen herten, maar ook ganzen, siereenden, sierkippen, geiten, schapen, konijnen, kippen, vogels, enz.. Ook probeert de buurtvereniging de variëteit in wilde dieren te bevorderen. Hiervoor hebben ze ondermeer een uilenkast geplaatst en mogelijk komt er in de toekomst, in samenwerking met het Marianum, een ooievaarsnest.

Cool Nature Park

De laatste fase van de herinrichting is het Cool Nature Park, een prachtige natuurlijke speelplek. Ook dit is op een zeer interactieve manier tot stand gekomen. Zes groepjes leerlingen van OBS Het Hof hebben, onder leiding van Havo 4- leerlingen van Het Marianum, allereerst het gebied verkend. Daarna hebben ze via maquettes hun wensen voor de natuurlijke speelplek kenbaar gemaakt. De rode draad uit deze maquettes heeft uiteindelijk geleid tot het definitieve ontwerp voor de Cool Nature speelplek.

In de Cool Nature speelplek zijn de volgende elementen ondergebracht:

- o Fietscrossbaan
- o Eilandjes / bruggetjes
- o Open lucht klaslokaal
- o Waterbaan
- o Bijenstal
- o Uitkijktoren / klimbomen
- o Natuurlijke speelruimte

Gebruikers

Het misschien nog wel belangrijkste aspect zijn de bezoekers en de buurtbewoners. Het gebruik van het park is sinds de herinrichting met honderden procenten gestegen. Bezoekers en buurtbewoners proberen samen het park ook schoon en netjes te houden. Ook de doelgroepen waarvoor het park ontworpen is, gebruiken het park volop. Van jong tot oud, groot tot klein en van gezond tot mensen met een beperking.

Het park wordt door werkelijk iedereen gebruikt. Kinderen spelen, jongeren sporten, ouders wandelen en ouderen genieten van de rust. Ook worden er steeds vaker pas getrouwde stellen gezien voor trouwfoto's, worden er promotiefilmpjes gemaakt, komen scholen er voor hun sportdag, hardloopgroepen komen hardlopen en hobby fotograferen doen er ervaring op. Ook lokale instellingen voor verstandelijk gehandicapten komen steeds vaker voor een wandeling naar deze schitterende omgeving.

Uit navraag onder de bezoekers blijkt ook vaak dat men een bezoek aan het park combineert. Zo zijn er mensen die hun wandeling verder uitbreiden naar het aangrenzende buitengebied of juist naar het aangrenzende centrum van Lichtenvoorde. Met name door dit laatste wordt ook de lokale economie gestimuleerd. Mensen gaan aansluitend 'nog even naar het centrum' voor een boodschapje, een ijsje of een drankje.

Bereikbaarheid

Gebruikers komen veelal op de fiets of lopend omdat zij in Lichtenvoorde en directe omgeving wonen. Mede door het nodige promotiewerk van zowel de gemeente als de buurtvereniging blijkt dat ook steeds meer mensen van buiten Lichtenvoorde het Wentholtpark weten te vinden. In de directe nabijheid zijn voldoende parkeerplaatsen voor bezoekers die met de auto komen. Maar ook met het openbaar vervoer is het park prima bereikbaar. De bus stopt namelijk direct aan het park.

Buurtvereniging De Wentholtjes

Buurtvereniging 'De Wentholtjes', een actieve buurtvereniging met leden uit de Wentholtstraat, de straat die geheel langs de oostelijke zijde van het Wentholtpark loopt.

Voor de herinrichting waren de herten in de hertenweide eigendom van de plaatselijke VVV. Namens hen beheerde Frans Hartman de herten ruim 40 jaar. In 2008 gaf Frans aan dat hij dit, gelet op zijn leeftijd, helaas niet meer kon opbrengen. De VVV had geen vervanger en de herten, die er toch decennia hebben gelopen, zouden verdwijnen.

Op dat moment kwamen wij, Buurtvereniging 'De Wentholtjes' in beeld. Wij zouden het erg jammer vinden als de hertenweide zou verdwijnen en daarom hebben we contact gezocht met de gemeente en met de VVV. In goed overleg hebben wij als buurtvereniging sindsdien het beheer van de hertenweide overgenomen. De dieren zijn door de VVV geschonken aan de buurtvereniging. Het (nieuwe) dierenverblijf draagt de naam van de vorige beheerder, namelijk: **'t Hartman**

Activiteiten

Sinds de oplevering van het eerste deel van de herinrichting zijn er door onze buurtvereniging diverse activiteiten georganiseerd in het Wentholtpark. Activiteiten die voor iedereen toegankelijk zijn.

In de winterperiode is er veel geschaatst op de vijvers in het park, met name door de kleinere kinderen met hun ouders. De buurtvereniging heeft hierbij gezorgd voor een vuurkorf zodat de kinderen zich tussendoor konden warmen. Ook hebben ze voor alle kinderen gratis warme chocolademelk en een snoepje ter beschikking gesteld.

Ook hebben we op woensdag 13 juni 2012 een grootse buitenspeeldag georganiseerd waarbij bijna 800 kinderen hebben gespeeld en gesport in het park. Daarnaast hebben we ons aangesloten bij de landelijke actieweek Nederland Schoon waarbij de buurt met een groot aantal kinderen het park hebben ontdaan van het zwerfvuil. De bijenvereniging stelt regelmatig haar bijenstal open voor uitleg, toelichting en educatie. De betrokkenheid door de buurt is ronduit uniek te noemen.

Maatschappelijk verantwoord

Zowel bij het ontwerp als bij het gebruik is gedacht aan de maatschappelijke verantwoordelijkheid. Regenwaterafvoer van een parkeerplaats is rechtstreeks op het oppervlaktewater aangelegd (minder zuivering nodig) en er zijn energiezuinige ledlampen in het park geplaatst. Regenwater wordt in het park verder zoveel mogelijk weer geïnfiltreerd in de bodem.

Zowel de hertenweide, de toegankelijke dierenweide als de bijenstal worden volledig gerund door vrijwilligers. Daarnaast hebben de leerlingen van de scholengemeenschap corveediensten in het park om zwerfvuil op te ruimen en hebben leerlingen bij de buitenspeeldag hun maatschappelijke stage ingevuld.

Naast dit alles zijn er verschillende organisaties die het park weten te vinden. Zo heeft een basisschool haar jaarlijkse biologiedag in het Wentholtpark gehouden en komen leerlingen van de zorgopleiding van de scholengemeenschap als opdracht kleine kinderen van een kinderdagverblijf observeren terwijl die in de dierenweide spelen en met de dieren omgaan.

Modern park

Buurtvereniging De Wentholtjes is dermate blij met en trots op dit schitterende park, dat we ons op een breed vlak inzetten voor het Wentholtpark. Zo is er een website (www.wentholtstraat.nl) waarop alle activiteiten en ontwikkelingen in het rond het park worden bijgehouden door middel van teksten, publicaties, foto's en video's. Ook maken we gebruik van twitter (@wentholtpark), facebook (facebook.com/wentholtpark), publicaties in lokale en regionale bladen en een youtube kanaal om de activiteiten in, en mogelijkheden van het park vooraf en achteraf onder de aandacht te brengen.

Dit alles is overigens met gebruik van een smartphone of tablet-pc gewoon in het park te bekijken. De buurtvereniging heeft namelijk een partner bereid gevonden om het park (als één van de eersten in Nederland) te voorzien van gratis wifi (internet).

De beste openbare ruimte !

Gelet op de innovatieve en interactieve manier van ontwerpen, de ligging, de inzet van alle vrijwilligers, de betrokkenheid, de veelzijdigheid, de mogelijkheden, de activiteiten, de bereikbaarheid en niet te vergeten de aanleg en het onderhoud zijn wij van mening dat dit unieke park absoluut de titel van beste openbare ruimte van Nederland verdient!

Wij nodigen u van harte uit het park met uw eigen ogen te komen bekijken.

Lichtenvoorde, juli 2012
Buurtvereniging 'De Wentholtjes'

Rutger Addink
Marlou Klein Gunnewiek

Buurtvereniging 'De Wentholtjes'
p/a Wentholtstraat 65
7131 XK Lichtenvoorde
Tel: 06-13761065 (Rutger Addink)
06-46250022 (Marlou Klein Gunnewiek)
Email: wentholtjes@gmail.com
website: www.wentholtstraat.nl
twitter: @wentholtpark
facebook.com/wentholtpark

foto's door Bas van Spankeren, Frank Tijdink en Rutger Addink